

## **Իրավական դաշտ**

### **Բանկի հիմնական գործունեությունը**

«Յունիբանկ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 10.10.2001թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն և ՀՀ ԿԲ 23.06.2015թ. թիվ 146Ա որոշմամբ վերածնակերպել է բաց բաժնետիրական ընկերության: Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 23 մասնաճյուղերը գտնվում է Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Վարաբադի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԿ- Մոսկվա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող. 12-53:

### **Գործարար միջավայր**

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսիք կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

### **Կորպորատիվ Կառավարում**

#### **Բանկի նշանակալից բաժնետերերն են**

Բաժնետերերի լրիվ անվանումը	Սեփականության ձևը	Բաժնետոմսի տեսակը (սովորական /արտոնյալ)	Ռեզիդենտ / ռեզիդենտ	Փաստացի վճարված մասնաբաժինը	Տեսակարար կշիռը կանոնադրական կապիտալում (%)
Գ.Լ.ՈՎԵՐԻ ՀՈՒՂԻՆԳ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ	սովորական	ռեզիդենտ	12,170,134	68.9%
Գ.Լ.ՈՎԵՐԻ ՀՈՒՂԻՆԳ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ	արտոնյալ	ռեզիդենտ	3,201,000	18.1%

### **Բանկի գործադիր մարմնի աշխատանքի գնահատման սկզբունքները**

Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) աշխատանքների գնահատման հիմք են հանդիսանում Բանկի Գործադիր տնօրենի (Վարչության նախագահի), Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին աուդիտի ղեկավարի, ինչպես նաև վարչության այլ անդամների կողմից Բանկի Խորհրդին ներկայացվող եռամսյակային հաշվետվությունները, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, արտաքին աուդիտի եզրակացությունը: Վարչության աշխատանքները գնահատվում են նաև ելնելով Վարչության կողմից.

- Վարչության գործունեությունը կանոնակարգող Վարչության կանոնակարգի պահանջների պատշաճ կատարումից,
- կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ներդրումից,
- Բանկի ռազմավարական ծրագրի իրականացման արդյունքներից,
- Խորհրդի կողմից ընդունված կարգերի, կանոնակարգերի և այլ որոշումների պատշաճ կատարումից,
- ՀՀ բանկային համակարգում բանկի մրցունակությունը բարձր պահելու խնդրի իրագործումից,
- ռիսկերի արդյունավետ կառավարման քաղաքականության իրագործումից,
- վարվող կադրային քաղաքականությունից:
- Բանկի ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումից,

### **Արտաքին աուդիտի վճարները**

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Յունիբանկ ԲԲԸ արտաքին անկախ առողիտի ընտրությունը կատարում է հայտարարելով մրցույթ։ Ըստ ՀՀ ԿԲ-ի համապատասխան չափանիշներով ընտրությունը կատարելուց իետո բանկը կնքում է տվյալ ընկերության հետ պայմանագիր, որտեղ նախատեսված է նաև բանկի արտաքին առողիտի առաքելությունը իրականացնող ընկերության վճարի չափը։ Բանկը այդ գումարը տարվա ընթացքում համաձայնորեն ծախսագրում է

#### Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

##### Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը.

«Հուսրբասպ» ԻԻԷ-ուս ուաշվապառուազա ոաշվառուաը վարվուս և Ֆրասասազաա ոաշվետվությունսսերը րազսվուս Ես «Հաշվապառուազա հաշվառման մասին» Հալաստանի Հանրապետության օրենքի, Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ)․, բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության» և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն։ Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն՝ ելնելով նման հարցերին առնչվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից, «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից։

##### Հաշվապահական հաշվառման խնդիրներն են՝

- ա. տնտեսական գործառնությունների և Բանկի գործունեության արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական և արժանահավատ տեղեկատվության ձևավորումը,
- բ. գույքի առկայության և շարժի, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը,
- գ. ֆինանսատնտեսական գործունեության բացասական երևույթների մասին ժամանակին զգուշացումը։

##### Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

- ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,
- բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին համապատասխան,

- գ. անընդիստ՝ Բանկի գրանցման պահից մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը։

#### Հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքները

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդիատության, հետևողականության, հաշվեգրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանագատման սկզբունքները։

##### Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Բանկում եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը տարվում է հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան։ Բանկի թղթակցային հաշիվներից, տեղաբաշխված վարկերից և ավանդներից, պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերից, հետգնման համաձայնագրերից և այլ գործարքներից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր, որոնց հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը կամ այլ փաստաթղթերը։

Մեծ Բրիտանիայի Բանկի շենքը

Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի, ժամկետային ավանդների և այլ ժամկետային պարտավորությունների, (հատուկ դեպքերում՝ առանձին պայմանագրերով նաև՝ ցայահանջ ավանդների) գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր։ Հիմնական միջոցների ամորտիզացիան կատարվում է ամսվա վերջին աշխատանքային օրը։

Ստացվելիք և վճարվելիք վարձավճարները, առողիտի գծով ծախսերը, և այլ հաշվեգրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը։

## Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթային

Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով կիրառելով գործարքի օրվա արժուքային շուկայի միջին փոխարժեքը։ Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաբվի դրությամբ արժուքային շուկայի միջին փոխարժեքը։ Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս։

Արտարժույթային

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	<b>30.09.2015</b>	<b>30.09.2016</b>
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	<b>473.71</b>	<b>474.46</b>
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	<b>531.36</b>	<b>530.26</b>
ՀՀ դրամ/1 ռուբլի	<b>7.25</b>	<b>7.49</b>

## Հարկում

Արտարժույթային

Շահութահարկը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն։ Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից։ Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը։ Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ։ Հետաձգված ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը։

Արտարժույթային

### Գրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Արտարժույթային

Գրանական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ–ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Գրանական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով։

Արտարժույթային

### Թանկարժեք մետաղներ

Արտարժույթային

Ոսկին և այլ բանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Սետաղների բորսայի գնաճումների վրա։

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից զուտ եկամուտ հոդվածում՝ առևտրային գործառնություններից։

Արտարժույթային

#### Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Արտարժույթային

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ։ Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կանխավճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում։ Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

Արտարժույթային

### Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Արտարժույթային

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Բանկը ֆինանսական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ։ Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կրող առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպվում են գործարքի օրվա ամսաթվով։ Սովորական բնույթ կրող ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆինանսական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայամանգրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում։

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների։

Մեծագույն խնայողություններ

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները, բացի ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով։

Մեծագույն խնայողություններ

Բանկի կողմից ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ։ Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները։ Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո։

**Ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ** Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆինանսական ակտիվները և ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվները։ Ֆինանսական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին։

Մեծագույն խնայողություններ

Ածանցյալ գործիքները նույնպես դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով։ Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություոնում։

Մեծագույն խնայողություններ

**Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ**

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով։

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով։ Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆինանսական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերսձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Ամեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները։

**Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆինանսական ակտիվների հաշվառումը**

Մեծագույն խնայողություններ

Ֆիքսված մարման ժամկետով արժեթղբերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը։ Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի։ Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ հանած դրանց գծով արժեզրկումից պահուստները։

Մեծագույն խնայողություններ

**Ռեալո համաձայնագրերով գործառնություններ**

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Մեծագույն խնայողություններ

Հետգնման պայմանով

Հետգնման պայմանով

Հետգնման պայմանով

Հետգնման պայմանով

Հետգնման պայմանով

Հետգնման պայմանով արժեթղթերի վաճառքի գործառնությունները (ռեպո) դիտարկվում են որպես ապահովված ֆինանսական գործառնություններ։ Հետգնման պայմանով վաճառված արժեթղթերը շարունակվում են հաշվառվել հաշվեկշռում, և այն դեպքում, երբ գնորդն ունի նշված արժեթղթերի վաճառքի կամ գրավադրման պայմանագրային իրավունք կամ համաձայնություն, դրանք վերադասակարգվում են որպես «Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր»։ Համապատասխան պարտավորությունն արտացոլվում է ֆինանսական կազմակերպությունների կամ հաճախորդների նկատմամբ հաշիվներում։

Հետվաճառքի պայմանով

Հետվաճառքի պայմանով արժեթղթերի գնումը հաշվառվում է պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ հաշիվներում։

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում` օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։

#### Վարկեր և դերիտոռական պարտքեր

Վարկերը և դերիտոռական

Վարկերը և դերիտոռական պարտքերը ֆիքսված կամ որոշելի վճարումներով ֆինանսական ակտիվներն են, որոնք ստեղծվում են Բանկի կողմից ուղղակիորեն պարտապահին դրամ տրամադրելու միջոցով՝ առանց պարտքը վաճառելու մտադրության։ Ֆիքսված ժամկետներով տրամադրված վարկերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ գումարած գործարքից ծախսումները։ Երբ տրամադրված գումարների իրական արժեքը տարբերվում է վարկի իրական արժեքից, օրինակ երբ վարկը տրամադրվում է շուկայականից ցածր տոկոսադրույքով, տրամադրված գումարի և վարկի իրական արժեքների տարբերությունը վարկի սկզբնական ճանաչման ժամանակ ձևակերպվում է որպես ծախս շուկայականից ցածր դրույքներով ակտիվների տեղաբաշխումից` ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Այնուհետև վարկերն ու փոխատվությունները չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Ֆիքսված մարման ժամկետ չունեցող վարկերն ու փոխատվությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ ելնելով մարման ենթադրվող ժամկետներից։ Հաճախորդներին տրված վարկերի ու փոխատվությունների գումարները նվազեցվում են դրանց գծով արժեզրկումից պահուստների գումարներով։

Վարկերի և ալլ փոխատվությունների

#### Վարկերի և ալլ փոխատվությունների գծով արժեզրկումից պահուստներ

Բանկը գնահատում է խնդրահարույց վարկերը և փոխատվությունները յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի համար` պարզելու համար, թե արդյոք անհրաժեշտ է արժեզրկման պահուստ ձևավորել ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Մասնավորապես, դեկավարության դատողությունն անհրաժեշտ է ապագա դրամական հոսքերի գումարը և պարբերականությունը գնահատելու համար, երբ անհրաժեշտ է պահանջվող պահուստի չափը որոշել։ Նման գնահատումները հիմնված են որոշ գործոնների շուրջ ենթադրությունների վրա և ներկա արդյունքները կարող են տարբեր լինել` հանգեցնելով պահուստում հետագա փոփոխությունների։ Նշանակալի վարկերի և փոխատվությունների համար անհատական ստեղծված հատուկ պահուստներից բացի, Բանկը նաև ստեղծում է արժեզրկման խմբային պահուստներ, այն ռիսկերի գծով, որոնք չնայած որ անհատապես չեն գնահատվել, սակայն պարունակում են չվճարման ավելի մեծ ռիսկ, քան սկզբնապես որոշվել էր։ Սա հաշվի է առնում այնպիսի գործոնների ազդեցությունը, ինչպիսիք են վատթարացումը երկրի ռիսկում, արդյունաբերության մեջ և տեխնոլոգիական հնացումը, ինչպես նաև բացահայտված կառուցվածքային թուլությունները կամ դրամական հոսքերի նվազումները։

Ֆինանսական ակտիվների

#### Ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում

Ֆինանսական ակտիվների

Յուրաքանչյուր հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվին Բանկն իրականացնում է արժեզրկման գնահատում ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի համար։

##### Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ակտիվներ

Ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական ակտիվների խումբը արժեզրկվում է և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է միայն այն դեպքում, եթե կա օբյեկտիվ վկայություն արժեզրկման մասին` որպես ակտիվի նախնական ճանաչումից հետո կատարված մեկ կամ մի քանի իրադարձությունների («ծախսային իրադարձություն») արդյունք, և երբ այդ իրադարձությունը կամ իրադարձություններն ազդեցություն ունեն ֆինանսական ակտիվի կամ ակտիվների խմբի ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի վրա, որոնք կարելի է արժանահավատորեն չափել։

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Արժեզրկումից կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառու կամ վարկառուների խումբն ունեն զգալի ֆինանսական ղեկարություններ (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և մայր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլինի սնանակազուս կամ այլ ֆինանսական վերակազմակերպում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա։ Բանկը սպվելից գտնատմում է արժեզրկման օբյեկտիվ նշանները՝ գնահատելով մտահոսազուս գտատաստ արդյուքում այս պատրաստի համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն։ Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով։ Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում։

Երբ առկա է վկայություն ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվի արժեզրկման վերաբերյալ, արժեզրկման պահուստի գումարը որոշվում է որպես ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի և այդ ֆինանսական գործիքի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքով գեղչված դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի (բացառությամբ վարկի հետ կապված ապագա ծախսերի) ներկա արժեքի միջև տարբերություն։ Ակտիվի հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է արժեզրկման պահուստի միջոցով, արժեզրկումից ծախսը արտացոլվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Եթե վարկը կամ մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումն ունի փոփոխական տոկոսադրույք, ցանկացած արժեզրկումից ծախս չափելու համար կեղջման դրույքը պայմանագրով որոշված ընթացիկ արդյունավետ տոկոսադրույքն է։ Բանկը կարող է արժեզրկումը չափել գործիքի իրական արժեքի հիման վրա՝ օգտագործելով տեսանելի շուկայական գինը։

Վերաճալված վարկեր

Ապահովված ֆինանսական ակտիվների դրամական միջոցների ակնկալվող ապագա հոսքերի ներկա արժեքը ներառում է գրավների իրացումից փոխհատուցվող գումարները, հանած գրավի ձեռքբերման և իրացման ծախսերը, անկախ նրանից, թե գրավը կփոխանցվի Բանկին, թե ոչ։

Վերաճալված վարկեր

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բանկի ներքին վարկային դասակարգման հիման վրա, որը հաշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութագրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսակը, արդյունաբերական ոլորտը, աշխարհագրական դիրքը, գրավի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը և այլ կապակցված գործոններ։

Վերաճալված վարկեր

Ֆինանսական ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնահատված, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պայմանագրային դրամական հոսքերի և նմանատիպ ակտիվների պատմական ծախսերի պրակտիկայի հիման վրա։ Վերջինս ճշգրտվում է ընթացիկ տեսանելի տեղեկատվությամբ, որպեսզի արտացոլվեն ներկա պայմանները, որոնք չեն ազդել այն ժամանակահատվածում, որի վրա հիմնված է պատմական ծախսերի պրակտիկան, և պատմական ժամանակաշրջանում ներկայում գոյություն չունեցող պայմանների հետևանքները չեզոքացնելու նպատակով։ Ակտիվների խմբերի ապագա դրամական հոսքերում փոփոխությունների գնահատականը պետք է արտացոլի և համապատասխան լինի դրանց հետ կապված տեսանելի տվյալների ժամանակաշրջանից ժամանակաշրջան փոփոխությունների հետ (օրինակ՝ փոփոխություններ գործազրկության դրույքներում, գույքի գնի, վճարումների կարգավիճակի կամ խմբում կորուստների հավանականությունը մատնանշող այլ գործոնների և կորուստների ծավալների մեջ)։ Ապագա դրամական հոսքերի գնահատման համար օգտագործվող մեթոդոլոգիան և վարկածները պարբերաբար վերանայվում են Բանկի կողմից՝ կորուստների իրական և գնահատված արժեքների միջև տարբերությունները նվազեցնելու համար։

Վարկերը համապատասխան պահուստների հետ միասին դուրս են գրվում, եթե ապագայում չկա վարկը հավաքագրելու իրատեսական հետանկար, և երբ բոլոր գրավներն օգտագործվել են կամ փոխանցվել Բանկին։ Եթե հաջողոող տարում, գնահատված արժեզրկման ծախսը ավելանում կամ նվազում է արժեզրկման ճանաչումից հետո կատարված իրադարձությունների պատճառով, նախկինում ճանաչված արժեզրկման ծախսը ավելացվում կամ նվազեցվում է պահուստի գումարը ճշտելով։ Եթե ապագա դուրսգրումը հետագայում վերականգնվում է, ապա վերականգնված գումարը կրեդիտագրվում է պահուստի հաշվին։

##### Վերանայված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բանկն փորձում է վերանայել վարկերը, քան բռնագանձել գրավը։ Սա կարող է հանգեցնել վճարումների երկարձգումների և վարկի մարման մոր պայմանների մասին համաձայնության։ Երբ վարկի պայմանները վերանայված են, վարկն այլևս չի համարվում ժամկետանց։ Ղեկավարությունը շարունակաբար վերանայում է վերանայված պայմաններով վարկերը, համոզվելու համար, որ բոլոր համաձայնությունները պահպանված են և որ ապագա վճարումները կկատարվեն։ Վարկերը շարունակում են մնալ արժեզրկման անհատական կամ խմբային գնահատման առարկա՝ օգտագործելով վարկի սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը։

Վերաճալված վարկեր

**Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ**

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Վերաճալված վարկեր

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերածնակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

**Վարձակալություն**

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

**Հիմնական միջոցներ**

Հիմնական միջոցների սրահայրը, որը ուստապատասխատու է ակտիվը օստաշտու չափարշտսրիս, սզզբստպես չափուս է ըր սզզբստպես արժեքով: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրման տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած զեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեզրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեզրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադուրյք (%)
Շենքեր	60	1.67
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	5	20
Փոխադրամիջոցներ	7	14.3
Բանկոմատներ	10	10
Ոչ նյութական ակտիվներ	20	5
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:





Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրորեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

#### **Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը**

Փոխանակման փոխարժեքը ամեն օր հաստատվում է Բանկի Վարչության նախագահի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

#### **Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը**

Ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

#### **Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ**

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախորդների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա միջազգային հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՀՀՀՀՄ-ների մոտեցման տարբերությունները էական ազդեցություն չեն թողել:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին և բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

**Ծանոթագրություն 3. Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ**

	30.09.16	30.09.15
<b>Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	75,267	28,441
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	12,816,163	13,512,197
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	908,252	621,951
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	47,386	
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Անհատապես արժեզրկված ակտիվների գծով հաշվեգրված տոկոսներ		
Այլ տոկոսային եկամուտներ	36,862	14
<b>Ընդամենը</b>	<b>13,883,930</b>	<b>14,162,603</b>
<b>Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված ավանդների և վարկերի դիմաց	(790,834)	(1,131,299)
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	(8,575,065)	(8,562,087)
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	(207,360)	(448,803)
Տոկոսային ծախսեր ածանցյալ գործիքներից		(36,541)
Կառավարության վարկեր	(101,600)	
Այլ տոկոսային ծախսեր	(85,471)	
<b>Ընդամենը</b>	<b>(9,760,330)</b>	<b>(10,178,730)</b>
<b>Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ</b>	<b>4,123,600</b>	<b>3,983,873</b>

**Ծանոթագրություն 4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր**

	30.09.16	30.09.15
<b>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ</b>		
	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Դրամարկղային գործառնություններից	258,944	216,494
Հաշվարկային ծառայություններից	2,000,661	966,581
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	33,795	28,971
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	4,946	5,047
Վճարային քարտերի սպասարկումից	126,546	127,975
Այլ կոմիսիոն վճարներ	378,445	156,045
<b>Ընդամենը</b>	<b>2,803,337</b>	<b>1,501,112</b>
<b>Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր</b>		
	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	(33,546)	(33,710)
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	(103,065)	(102,076)
Երաշխիքներից, հոժարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	-	-
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	(2,992)	(3,773)
Բորսայական ծառայություններ	(13,131)	(4,887)
Այլ կոմիսիոն վճարներ	(78,630)	(58,906)
<b>Ընդամենը</b>	<b>(231,364)</b>	<b>(203,352)</b>
<b>Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ</b>	<b>2,571,973</b>	<b>1,297,760</b>

**Ծանոթագրություն 5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից**

	30.09.16	30.09.15
<b>Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ այդ թվում պարտքային արժեթղթերից		
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	437,039	537,961
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(22,731)	31,753
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ	(126,882)	(17,816)
<b>Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից</b>	<b>287,426</b>	<b>551,898</b>

**Ծանոթագրություն 6. Այլ գործառնական եկամուտ**

Այլ գործառնական եկամուտ	30.09.16	30.09.15
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	812,154	712,780
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(106,149)	(18,963)
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում բաժնետոմսերից, պարտքային արժեթղթերից, ածանցյալներից Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	726	
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ	10,989	
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ		
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	10,893	(2,709)
Այլ եկամուտներ	194,631	12,171
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>923,244</b>	<b>703,279</b>

**Ծանոթագրություն 7. Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ**

		30.09.16	30.09.15
<b>Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով</b>	<b>Ծնթ գ.</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Սկզբնական մնացորդ	14		
Պահուստին կատարված մասհանումներ		18,653	16,638
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(18,653)	(16,638)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
<b>Վերջնական մնացորդը</b>			
<b>Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով</b>	<b>Ծնթ գ.</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Սկզբնական մնացորդ	16	4,573,195	4,516,117
Պահուստին կատարված մասհանումներ		6,151,795	8,500,901
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(8,548,255)	(7,545,768)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(2,396,460)	955,133
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		7,319,873	5,540,561
Պահուստի օգտագործում		(4,882,439)	(7,036,874)
<b>Վերջնական մնացորդը</b>		<b>4,614,169</b>	<b>3,974,937</b>
<b>Ներդրումների գծով</b>	<b>Ծնթ գ.</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Սկզբնական մնացորդ	18	14,453	14,453
Պահուստին կատարված մասհանումներ			
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
<b>Վերջնական մնացորդը</b>		<b>14,453</b>	<b>14,453</b>
<b>Այլ ակտիվների գծով</b>	<b>Ծնթ գ.</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Սկզբնական մնացորդ			
Պահուստին կատարված մասհանումներ		19,903	15,268
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(19,903)	(15,268)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
<b>Վերջնական մնացորդը</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով</b>	<b>Ծնթ գ.</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Սկզբնական մնացորդ	30		
Պահուստին կատարված մասհանումներ		161,352	119,045
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(161,352)	(119,045)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ			
<b>Վերջնական մնացորդը</b>		<b>-</b>	<b>-</b>
<b>Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ</b>		<b>(2,396,460)</b>	<b>955,133</b>
<b>Վերջնական մնացորդը</b>		<b>4,628,622</b>	<b>3,989,390</b>

**Ծանոթագրություն 8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր**

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	30.09.16	30.09.15
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	(2,262,585)	(2,273,029)
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	(9,052)	(8,829)
ծախսեր	(2,365)	(60)
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>(2,274,002)</b>	<b>(2,281,918)</b>

**Ծանոթագրություն 9. Այլ գործառնական ծախսեր**

Այլ գործառնական ծախսեր	30.09.16	30.09.15
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	(1,578)	(1,550)
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	(64,275)	(60,712)
Գովազդի ծախսեր	(241,660)	(178,666)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(35,606)	(36,616)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(388,467)	(368,864)
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	(138,905)	(134,832)
Գործուղման ծախսեր	(9,379)	(7,995)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	(546,878)	(580,919)
Ապահովագրության ծախսեր	(26,509)	(24,662)
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(284,864)	(122,058)
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	(116,994)	(112,936)
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(59,315)	(123,715)
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(78,718)	(82,415)
Տրանսպորտային ծախսեր	(25,097)	(23,178)
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	(287,013)	(255,975)
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	(46,587)	(51,948)
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	(28,960)	(30,201)
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		
Բռնագանձված գրավների իրացումից վնաս		
Այլ ծախսեր	(67,432)	(61,169)
<b>Ընդամենը</b>	<b>(2,448,237)</b>	<b>(2,258,411)</b>



**Ծանոթագրություն 10. Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս**

	<b>30.09.16</b>	<b>30.09.15</b>
	<b>Հաշվետու</b>	<b>Նախորդ</b>
	<b>ժամանակա</b>	<b>ժամանակաշ</b>
	<b>շրջան</b>	<b>րջան</b>
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս		
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս	-	824
<b>Ընդամենը</b>		<b>824</b>

**Ծանոթագրություն 11. Հահուքահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)**

30.09.16 31.12.15

Հահուքահարկի գծով ծախս	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	222,243	98,150
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	(57,330)	89,678
նախորդ տարվա շահուքահարկի ճշտում		
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>164,913</b>	<b>187,828</b>

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.16	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.15	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Հահույթը մինչև հարկումը	787,544		546,309	
Հահուքահարկ՝ դրույքաչափով	157,509	20	109,262	20
Չհարկվող եկամուտներ		-	(24,001)	(4)
Չնվազեցվող ծախսեր	7,035	1	126,531	23
Այլ	(4,177)	(1)	1,777	0
Փոխարժեքային տարբերություն	4,546	1	(34,965)	(6)
Ածանցյալ գործիքներից գուտ եկամուտ		-	9,224	2
նախորդ տարվա շահուքահարկի ճշտում				
<b>Հահուքահարկի գծով ծախս</b>	<b>164,913</b>	<b>21</b>	<b>187,828</b>	<b>34</b>

3.11.3 ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	2015թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալում ճանաչված	2016թ. սեպտեմբերի 30-ի դրությամբ
Այլ պարտավորություններ	52,083	-5,626		46,457
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	229,565			229,565
Այլ ակտիվներ	36,613	1,449		38,062
<b>Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվ</b>	<b>318,261</b>	<b>-4,177</b>		<b>314,084</b>
	-22,642			-22,642
Պայմանական պարտավորություններ				
Պահանջներ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-7,030			-7,030
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-922,286	98,120		-824,166
Հիմնական միջոցներ	-97,344	-36,613		-133,957
<b>Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություն</b>	<b>-1,049,302</b>	<b>61,507</b>		<b>-987,795</b>
<b>Զուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն</b>	<b>-731,041</b>	<b>57,330</b>		<b>-673,711</b>

**Ծանոթագրություն 12. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ**

	<b>30.09.16</b>	<b>31.12.15</b>
<b>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	622,631	358,481
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին քիվր	123,345,164	99,163,757
<b>Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (AMD)</b>	<b>5.05</b>	<b>1.57</b>

**Ծանոթագրություն 13. Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում**

	<b>30.09.16</b>	<b>31.12.15</b>
<b>Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Կանխիկ դրամական միջոցներ	5,753,654	5,666,616
Դրամական միջոցների այլ տեղաբաշխումներ	1,481,441	1,480,938
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	17,826,576	15,849,237
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	110,000	510,000
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
<b>Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում</b>	<b>25,171,671</b>	<b>23,506,791</b>
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ	63,236	52,343

**Ծանոթագրություն 14. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ**

	<b>30.09.16</b>	<b>31.12.15</b>
<b>Ընթացիկ հաշիվներ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Թղթակցային հաշիվներ	732,447	3,004,833
Ավանդներ այլ ֆինանսական կազմակերպություններում	721,906	735,854
Վարկեր այլ ֆինանսական կազմակերպություններում		
Ռեպո, սվոպ համաձայնագրեր	5,817,524	
Այլ հաշիվներ	243,173	
Հաշվեգրված տոկոսներ	14,009	11,199
Հնարավոր կորուստների պահուստներ	-	-
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>7,529,059</b>	<b>3,751,886</b>

**Ծանոթագրություն 15. Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ**

	30.09.16	31.12.15
<b>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
ՀՀ Պետական արժեթղթեր		-
Այլ պահանջներ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		-
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

**Ծանոթագրություն 16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ**

	30.09.16	31.12.15
Տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ ներառյալ տոկոսներ և տույժեր	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Վարկեր	98,701,901	94,018,528
Օվերդրաֆտներ	21,245,632	20,736,215
Ֆակտորինգ	217	-
<b>Ընդամենը վարկեր</b>	<b>119,947,750</b>	<b>114,754,743</b>
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,614,169)	(4,573,195)
<b>Ընդամենը զուտ վարկեր</b>	<b>115,333,581</b>	<b>110,181,548</b>

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.06.16	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.15
Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների		
Պետական ձեռնարկություններ	316,817	323,190
Մասնավոր ձեռնարկություններ,	51,523,984	48,570,709
Ֆինանսական հատված	14,843	
Ֆիզիկական անձինք,	56,762,297	55,666,984
Անհատ ձեռնարկատերեր	11,329,592	10,193,860
<b>Ընդամենը վարկեր</b>	<b>119,947,533</b>	<b>114,754,743</b>
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,614,169)	(4,573,195)
<b>Ընդամենը զուտ վարկեր</b>	<b>115,333,364</b>	<b>110,181,548</b>

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.06.16	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.15	Տոկոսային հարաբերությունը
Տրամադրված վարկերի և փոխատվությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների				
Արդյունաբերություն	8,294,995	6.92	9,503,504	8.28
Գյուղատնտեսություն	619,052	0.52	684,061	0.60
Շինարարություն	4,792,968	4.00	4,542,901	3.96
Տրանսպորտ և կապ	3,999,763	3.33	4,235,454	3.69
Առևտուր	25,562,644	21.31	23,902,749	20.83
Սպասարկման ոլորտ	6,457,662	5.38	8,888,679	7.75
Ֆինանսական հատված	2,872,812	2.40		
Սպառողական	43,932,662	36.63	41,191,322	35.90
Հիփոթեքային վարկեր	12,408,652	10.35	14,162,071	12.34
Այլ ճյուղեր	11,006,323	9.18	7,644,001	6.66
<b>Ընդամենը</b>	<b>119,947,533</b>	<b>100.0</b>	<b>114,754,742</b>	<b>100.00</b>

**Ծանոթագրություն 17. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ**

	30.09.16	31.12.15
Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
<b>ՀՀ պետական պարտատոմսեր</b>		
գանձապետական պարտատոմսեր	11,796,578	4,177,724
կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
<b>Ընդամենը պետական արժեթղթեր</b>	<b>11,796,578</b>	<b>4,177,724</b>
<b>ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր</b>		
<b>վարկանիշ չունեցող թողարկողի</b>		
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	329,736	221,447
կապիտալի գործիքներ	27,143	27,143
այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումներ ի գծով բնարարավոր կորուստների պահուստ	(14,453)	(14,453)
<b>Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր</b>	<b>342,426</b>	<b>234,137</b>

ԿԲ ռեսյու համաձայնագրերով վաճառված վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական արժեթղթեր		4,136,760
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր	-	-
<b>Ընդամենը</b>	<b>-</b>	<b>4,136,760</b>
	<b>12,139,004</b>	<b>8,548,621</b>
<b>Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ</b>		

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	26.12.2006	12,143	2%
2. ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՈՒՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	վերաբերյալ տրամադրված տվյալների մշակում, համակարգ ում, արխիվացում, պահպանում և տրամադրում	ՀՀ	30.11.2007	15,000	2.50%
<b>Ընդամենը</b>				<b>27,143</b>	



**Ծանոթագրություն 18. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ**

**Բանկը չունի մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:**

**Ծանոթագրություն 19. Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում**

**Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող կազմակերպություններում:**

**Ծանոթագրություն 20. Գիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ**

**Գիմնական միջոցներ**

7234330

Հոդվածի անվանումը	Շինքեր	Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմնական միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
<b>Սկզբնական արժեք</b>							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	3268822	1070806	295814	2378512		385217	7399171
Ավելացում	49521	138849	2198	211521		30181	432270
Օտարում		103885	119852	66557		10334	300628
Վերագնահատում	36435						
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3354778	1105770	178160	2523476		405064	7567248
Ավելացում	599140	153006	815	473516		32733	1226477
Օտարում		48699		177023		26862	225722
Վերագնահատում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3953918	1210077	178975	2819969		410935	8573874
<b>Կուտակված մաշվածություն</b>							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	56878	665915	117337	1299156		87357	2226643
Ավելացում	57955	105790	31941	238182		10549	444417
Օտարում	113716	25600	69904	54351		5588	269159
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	1117	746105	79374	1482987		92318	2401901
Ավելացում	47857	101323	19460	220100		5269	394009
Օտարում		27434		89954			117388
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	48974	819994	98834	1613133		97587	2678522
<b>Ձուտ հաշվեկշռային արժեք</b>							
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3904944	390083	80141	1206836		313348	5895352
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3353661	359665	98786	1040489		312746	5165347

**Ոչ նյութական ակտիվներ**

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
<b>Սկզբնական արժեք</b>				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	444525	955186	100433	1500144
Ավելացում	132035	8027		140062
Օտարում				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	576560	963213	100433	1640206
Ավելացում	79928	6103	588	
Օտարում	115			
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	656373	969316	101021	1726710
<b>Կուտակված մաշվածություն</b>				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	68085	120197	57083	245365
Ավելացում	18671	59738	2389	80798
Օտարում				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	86756	179935	59472	326163
Ավելացում	17401	43111	1794	
Օտարում	738			
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	103419	223046	61266	387731
<b>Ձուտ հաշվեկշռային արժեք</b>				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	552954	746270	39755	1338979
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	489804	783278	40961	1314043

**Ծանոթագրություն 21. Այլ ակտիվներ**

	<b>30.09.16</b>	<b>31.12.15</b>
<b>Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	89,330	39,996
<b>Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</b>		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	11	13
Կանխավճարներ աշխատակիցներին	9,353	9,427
Դեպոնացված միջոցներ այլ կազմակերպություններում	500	500
Կանխավճարներ մատակարարներին	814,718	1,213,807
Կանխավճարներ/գերավճար/ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	306,766	285,646
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	522	1,474
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>1,221,200</b>	<b>1,550,863</b>
	-	(15,584)
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
<b>Ընդամենը դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ</b>	<b>1,221,200</b>	<b>1,535,279</b>
<b>Այլ ակտիվներ</b>		
	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Արագանաչ առարկաներ	97,907	99,758
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	5,745,094	3,601,921
Շահագործումից դուրս գտնվող ակտիվներ	-	-
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	50,680	49,655
Այլ ակտիվներ	492,240	333,165
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>6,385,921</b>	<b>4,084,499</b>
	-	(497)
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
<b>Ընդամենը այլ ակտիվներ</b>	<b>6,385,921</b>	<b>4,084,002</b>
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>7,607,121</b>	<b>5,619,281</b>

**Ծանոթագրություն 22. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ**

	30.09.16	31.12.15
<b>Ընթացիկ հաշիվներ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ	97,842	84,847
Հաշվեգրված տոկոսներ	3	2
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>97,845</b>	<b>84,849</b>
<b>Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, փոխառություններ, այլ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ստորադաս փոխառություն ՀՀ կենտրոնական բանկ		
ՀՀ կենտրոնական բանկ		
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
ՀՀ բանկեր		
վարկեր և ավանդներ,		
փոխառություններ		4,000,000
ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր		
այլ		
Հաշվեգրված տոկոսներ		2,028
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>4,002,028</b>
<b>Ֆինանսական կազմակերպություններ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	28,331	47,836
Վարկեր և ավանդներ	6,104,858	17,972,600
Հաշվեգրված տոկոսներ	66,577	148,199
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>6,199,766</b>	<b>18,168,635</b>
<b>ԸՆդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ</b>	<b>6,297,611</b>	<b>22,255,512</b>

**Ծանոթագրություն 23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ**

	30.09.16	31.12.15
<b>ՀՀ կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Վարկեր	2,313,100	550,642
այլ	10,381	7,959
Հաշվարկված տոկոսներ	92,198	1,113
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>2,415,679</b>	<b>559,714</b>
<b>ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	3,642,739	3,086,602
Ժամկետային ավանդներ	18,522,866	4,071,481
Հաշվարկված տոկոսներ	171,214	36,373
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>22,336,819</b>	<b>7,194,456</b>
<b>Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	1,413,634	3,262,687
Փոխառություններ	8,363,943	7,511,491
Ժամկետային ավանդներ	3,046,154	2,674,420
Հաշվարկված տոկոսներ	704,297	204,134
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>13,528,028</b>	<b>13,652,732</b>
<b>ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	201,670	158,839
Ժամկետային ավանդներ	6,444	12,998
Հաշվարկված տոկոսներ	8	92
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>208,122</b>	<b>171,929</b>
<b>Ոչ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	-	-
	-	-
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>-</b>
<b>ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	5,729,318	5,296,258
Ժամկետային ավանդներ	81,757,241	78,086,589
Հաշվարկված տոկոսներ	1,607,152	2,058,928
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>89,093,711</b>	<b>85,441,775</b>
<b>Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշրջան</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշրջան</b>
Ընթացիկ հաշիվներ	482,270	346,868
Ժամկետային ավանդներ	4,722,228	4,228,304
Հաշվարկված տոկոսներ	89,930	86,437
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>5,294,428</b>	<b>4,661,609</b>
<b>Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</b>	<b>132,876,787</b>	<b>111,682,215</b>

**Ծանոթագրություն 24. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր**

	30.09.16	31.12.15
<b>Բանկի թողարկված արժեթղթեր</b>	<b>Հաշվետու ժամանակաշ</b>	<b>Նախորդ ժամանակաշ</b>
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	2,417,067	-
այլ	-	-
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>2,417,067</b>	<b>-</b>

**Ծանոթագրություն 25. Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ**

**Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ**



Ծանոթագրություն 26. Վճարվելիք գումարներ

Վճարվելիք գումարներ	30.09.16	31.12.15
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ	-	-
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

**Ծանոթագրություն 27. Այլ պարտավորություններ**

Այլ պարտավորություններ	30.09.16	31.12.15
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ հաշվարկների գծով		-
Վճարվելիք շահաբաժիններ	86,797	86,797
<b>Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով</b>		
Ակրեդիտիվների գծով		
շահութահարկի գծով	219,252	-
ԱԱՀ-ի գծով	17,507	16,652
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	157,633	280,121
գծով	7,744	7,577
Ավանդների ապահովագրության գծով	47,638	44,515
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտ	25,231	41,596
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	151,532	155,135
Կրեդիտորական պարտքեր նատակարարների նկատմամբ	80,865	70,047
Այլ պարտավորություններ	24,315	59,560
	<b>818,514</b>	<b>762,000</b>
<b>ԸՆԴԱՍԵՆԸ</b>		

**Ծանոթագրություն 28. Կանոնադրական կապիտալ**

- 1) բանկի հայտարարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 17,655,903 հազ. դրամ, գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 17,655,903 հս
- 2) բանկի թողարկած և տեղաբաշխած սովորական բաժնետոմսերի քանակը – 144,549,037 անվանական արժեքը – 100 դրամ,
- 3) բանկը թողարկած և տեղաբաշխած արտոնյալ բաժնետոմսեր քանակը - 32,010,000, անվանական արժեքը - 100 դրամ
- 4) առկա չէ բանկի կողմից հետ զնված սեփական բաժնետոմսեր
- 5) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բանկի նշանակալի բաժնետերերն են.

Բաժնետերերի անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը, հազ. դրամ	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
ԳԼՈՎԵՐԻ ՀՈԼԴԻՆԳ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	12,170,134	68.9%	առևտրային
ԳԼՈՎԵՐԻ ՀՈԼԴԻՆԳ ԷԼ ԹԻ ԴԻ	3,201,000	18.1%	առևտրային

- 6) հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում՝
  - ա. դրամական միջոցներով – առկա է
  - բ. սեփական կապիտալի այլ տարրերի հաշվին- առկա չէ
  - գ. որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների իրագործումից,- առկա չէ
- 7) հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի նվազումը հետ զնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին- առկա չէ
- 8) հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկի կողմից հաշվարկված և վճարվելիք շահութաբաժիններ - առկա չէ

**Ծանոթագրություն 29. Սեփական կապիտալի այլ տարրեր**

**Բանկը չունի սեփական կապիտալի այլ տարրեր**

**Ծանոթագրություն 30. Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ**

Պահուստներ	Ծանոթ	30.09.16	31.12.15
		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	7		
Պահուստին կատարված մասհանումներ		161,352	166,814
Պահուստի օգտագործում		(161,352)	(166,814)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ			
<b>Վերջնական մնացորդ</b>		<b>-</b>	<b>-</b>

**30.1 Բանկի իրավական պարտավորությունները**

Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

**30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները**

Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

**30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները**

Պայմանական պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր		
Տրամադրված երաշխիքներ		
Տրամադրված ակրեդիտիվներ	-	-
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	-	-
	<b>-</b>	<b>-</b>

**30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով**

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	ՀՀ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		101,107
1-5 տարի		1,006,708
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>1,107,815</b>

**Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»**

	<b>30.09.16</b>	<b>31.12.15</b>
	<b>Հաշվետու</b>	<b>Նախորդ</b>
	<b>ժամանակաշրջան</b>	<b>ժամանակաշրջան</b>
<b><u>Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ</u></b>		
Մնացորդը առ 1 հունվարի	566,732	540,238
Տարվա ընթացքում ավելացում	40,196,158	83,251,604
Տարվա ընթացքում նվազում	(40,590,940)	(83,225,110)
<b>Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ</b>	<b>171,950</b>	<b>566,732</b>
<b><u>Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ</u></b>		
Մնացորդը առ 1 հունվարի	4,901,727	4,865,953
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	8,868,835	3,758,837
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	(6,690,146)	(3,723,063)
<b>Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ</b>	<b>7,080,416</b>	<b>4,901,727</b>
<b><u>Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ</u></b>		
Մնացորդը առ 1 հունվարի	83,557	980,793
Տարվա ընթացքում ավելացում	22,312	1,639,818
Տարվա ընթացքում նվազում	(9,448)	(2,537,054)
<b>Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ</b>	<b>96,421</b>	<b>83,557</b>
<b><u>Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ</u></b>		
Մնացորդը առ 1 հունվարի	948,678	859,947
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	72,160,028	43,483,860
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	(67,221,053)	(43,395,129)
<b>Մնացորդը 30 հունիսի դրությամբ</b>	<b>5,887,653</b>	<b>948,678</b>
<b><u>Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ</u></b>		
Բանկի խորհրդին աշխատավարձ	193,935	230,369
Պարգևատրում		
Բանկի գործադիր մարմնին աշխատավարձ	197,401	349,322
Պարգևատրում	2,455	22,224
Բանկի ներքին աուդիտին աշխատավարձ	45,601	61,856
Պարգևատրում		
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>439,392</b>	<b>663,771</b>

**Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»**

**Ռիսկի կառավարում**

Ռիսկ ասելով Յունիբանկը հասկանում է իրականացված ֆինանսական գործարքների հետևանքով բանկի ռեսուրսների կորուստի, չստացված եկամուտների կամ լրացուցիչ ծախսերի հավանականությունը: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները: Բանկի ռիսկերի կանոնադրության և մանրածախ ռիսկերի քաղաքականության, նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկերի կանոնադրությունը և մանրածախ ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավաճային Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Ռիսկերի Կառավարման Դեպարտամենտի կողմից (Կորպորատիվ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Մանրածախ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Գործառնական ռիսկերի կառավարման վարչություն, ինֆորմացիոն համակարգերի կառավարման և պորտֆելի վերլուծության վարչություն,) ըստ Բանկի Տնօրենների Խորհրդի հաստատած քաղաքականության: ՌԿԴ և Ֆինանսական տնօրինության կողմից ախտորոշվում, գնահատվում և հեջավորվում են ֆինանսական ռիսկերը Բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Բանկի Խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույթի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Որպես ապահովում ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար: Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքների, տոկոսադրույթների և այլ գնային ռիսկերը:

**30.09.16**

Գործառնական ռիսկի հաշվարկ (Հիմնական բնութագրիչների մոտեցում)			
Հաշվետու ժամանակաշրջանից նախորդող 3-րդ տարվա զուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջանից նախորդող 2-րդ տարվա զուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջանից նախորդող տարվա զուտ եկամուտ	Գործառնական ռիսկ
1	2	3	4
1,816,779	4,349,655	3,037,336	460,189

  

Վարկային ռիսկ	Շուկայական ռիսկ			Գործառնական ռիսկ
	Արտարժույթային ռիսկ	Տոկոսադրույթի ռիսկ	Կապիտալի գործիքների գնային ռիսկ	
3	4	5	6	7
141,743,863	172,438	887,691	2,940	460,189

## **Վարկային ռիսկ**

կորուստներ կարող է պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ: Ռիսկն առկա է նաև արտհաշվեկշռային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՌԿԴ կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են *Բանկի Խորհրդին/վարչությանը* և

## **Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն**

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի Խորհրդի կողմից:

պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով՝ համաձայն Բանկի ներքին կանոնակարգվածության պահանջների:

Ներքևում ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

## **Գրավ**

միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ավտոմեքենայի կոշտ գրավի պայմանագրերով գրավադրվող շարժական գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց պատկանող այլ գույք,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեղիքները:

Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով:

## **Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ**

ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

## **Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն**

ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված դժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական դժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հատույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարումակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չափափակված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխառությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ



**Աշխարհագրական կենտրոնացումներ**

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.16				Ընդամենը
	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	
<b>Ակտիվներ</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	25,234,907				25,234,907
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,255,112	206,208	1,032,335	35,404	7,529,059
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	110,938,203	2,033,925	4,529	2,356,923	115,333,580
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	12,139,004				12,139,004
Այլ ակտիվներ	7,606,917		205		7,607,122
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>	<b>162,174,143</b>	<b>2,240,133</b>	<b>1,037,069</b>	<b>2,392,327</b>	<b>167,843,672</b>
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	<b>6,056,289</b>	<b>71,620</b>	<b>5,008</b>		<b>6,132,917</b>
<b>Պարտավորություններ</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	3,823,763	2,473,820	29		6,297,612
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	117,334,109	2,148,691	1,387,099	12,006,889	132,876,788
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>121,157,872</b>	<b>4,622,511</b>	<b>1,387,128</b>	<b>12,006,889</b>	<b>139,174,400</b>
<b>Զուտ դիրք</b>	<b>34,959,982</b>	<b>(2,453,998)</b>	<b>(355,067)</b>	<b>(9,614,562)</b>	<b>22,536,355</b>

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.15

Հողվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
<b>Ակտիվներ</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	23,639,004				23,639,004
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	386,025	720,327	2,645,367	167	3,751,886
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	108,166,161	2,039,470	10,282	2	110,215,915
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8,548,621				8,548,621
Այլ ակտիվներ	5,875,758		1,474		5,877,232
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>	<b>146,615,569</b>	<b>2,759,797</b>	<b>2,657,123</b>	<b>169</b>	<b>152,032,658</b>
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	<b>5,053,864</b>	<b>26,997</b>			<b>5,080,861</b>
<b>Պարտավորություններ</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>	<b>X</b>
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	18,535,195	3,705,928			22,241,123
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	96,628,089	1,582,753	752,948	12,803,829	111,767,619
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>115,163,284</b>	<b>5,288,681</b>	<b>752,948</b>	<b>12,803,829</b>	<b>134,008,742</b>
<b>Զուտ դիրք</b>	<b>26,398,421</b>	<b>(2,555,881)</b>	<b>1,904,175</b>	<b>(12,803,660)</b>	<b>12,943,055</b>

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ուճի հետևյալ տեսքը.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.16				
	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
		Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջի ն ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային
<b>Վարկեր, այդ թվում՝</b>	111,930,210	508,074	2,385,271	5,123,978	14,914,919
1. Արդյունաբերություն	7,328,700	6,185	255,113	704,997	1,126,685
2. Գյուղատնտեսություն	530,974	-	54,248	33,829	52,748
3. Շինարարություն	4,753,194	-	911	38,863	30,021
4. Տրանսպորտ և կապ	3,486,383	-	155,759	357,621	418,463
5. Առևտուր	22,799,715	123,180	627,999	2,011,750	2,196,458
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ուղղություններ	6,277,121	-	-	180,541	231,357
7. Ֆինանսական հատված	14,844	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	50,905,223	359,848	1,192,497	1,720,818	10,771,916
8.1 անշարժ գույքի գրավով	18,739,188	120,823	611,452	761,229	1,197,831
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	632,154	8,998	9,645	129,359	556,806
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	8,457,614	18,861	98,745	75,557	74,543
10. Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկեր	7,376,442	-	-	-	12,728

**Նախորդ ժամանակաշրջան  
31.12.15**

Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Զաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջի ն ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
<b>Վարկեր, այդ թվում՝</b>	106,235,726	1,597,794	1,866,585	5,054,638	11,665,498
1. Արդյունաբերություն	7,377,145	796,176	46,625	495,581	1,143,301
2. Գյուղատնտեսություն	649,838	-	642	33,581	41,538
3. Շինարարություն	4,447,792	-	34,787	60,322	58,457
4. Տրանսպորտ և կապ	3,769,669	75,417	101,160	289,208	405,678
5. Առևտուր	20,975,470	236,867	778,122	1,912,440	2,178,891
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ուղղություններ	8,569,423	103,331	72,999	79,414	39,256
7. Ֆինանսական հատված	-	-	-	-	-
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	50,133,424	371,965	767,149	1,916,396	7,751,143
8.1 անշարժ գույքի գրավով	21,650,616	109,807	326,152	803,042	1,191,789
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	1,154,947	29,667	2,550	167,968	538,070
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	8,183,026	14,038	62,890	267,696	37,062
10. Ոչ ռեզիդենտներին տրամադրված վարկեր	2,129,939	-	2,211	-	10,172

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.16					
Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
<b>Վարկեր, այդ թվում՝</b>					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	104,553,768	508074	2,385,271	5,123,978	14,902,191
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	7,376,442				12,728
<b>Ընդամենը</b>	<b>111,930,210</b>	<b>508,074</b>	<b>2,385,271</b>	<b>5,123,978</b>	<b>14,914,919</b>

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.15					
Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ			
	Ստանդարտ/ Ոչ ռիսկային	Հսկվող/ Ռիսկային	Ոչ ստանդարտ/Միջին ռիսկային	Կասկածելի/ Բարձր ռիսկային	Անհուսալի
<b>Վարկեր, այդ թվում՝</b>					
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	104,105,787	1597794	1,864,374	5,054,638	11,655,326
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	2,129,939		2,211		10,172
<b>Ընդամենը</b>	<b>106,235,726</b>	<b>1,597,794</b>	<b>1,866,585</b>	<b>5,054,638</b>	<b>11,665,498</b>

- վարկերի գծով պահուստաֆորմի/ընդհանուր վարկեր – 3.85 %
- չաշխատող վարկեր/ ընդհանուր վարկեր –6.68 %
- չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ – 13.46 %
- հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/ չաշխատող վարկեր – 57.55 %
- շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր) / վարկերից զուտ կորուստ – 126.56%
- վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր – վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ – 0.66 %

**Շուկայական ռիսկ**

*Շուկայական ռիսկի վերլուծություն*

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

**Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային**

**Արտարժույթի ռիսկ**

Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդեցություն են թողնում օգտագործվող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումները: Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանաչափեր են սահմանվում տարբեր արտարժույթների զծով: Այդ սահմանաչափերը համապատասխանում են ԳՅ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն պահանջներին:

*Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունը ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.*

**Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.16**

Գողվածի անվանումը	ԳՅ դրամ	I խմբի	II խմբի	Ընդամենը
		արտարժույթ*	արտարժույթ**	
<b>Ակտիվներ</b>				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳՅ ԿԲ-ում	17,975,790	6,932,133	326,984	25,234,907
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,126,402	1,315,939	86,718	7,529,059
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	45,157,177	67,840,438	2,335,966	115,333,581
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	9,834,475	2,304,529		12,139,004
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	14,814,597	26,790	64	14,841,451
Այլ	93,908,441	78,419,829	2,749,732	175,078,002
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>				
<b>Պարտավորություններ</b>	<b>ԳՅ դրամ</b>	<b>I խմբի</b>	<b>II խմբի</b>	<b>Ընդամենը</b>
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	2,707,398	2,688,034	902,179	6,297,611
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	56,707,906	72,594,442	1,158,760	130,461,108
Այլ պարտավորություններ	3,699,833	2,624,897	239	6,324,969
Այլ պարտավորություններ	63,115,137	77,907,373	2,061,178	143,083,688
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>	<b>30,793,304</b>	<b>512,456</b>	<b>688,554</b>	<b>31,994,314</b>
<b>Զուտ դիրք</b>				

**Նախորդ ժամանակաշրջան 30.09.15**

<b>Չողվածի անվանումը</b>	<b>ՀՀ դրամ</b>	<b>I խմբի արտադրույթ*</b>	<b>II խմբի արտադրույթ **</b>	<b>Ընդամենը</b>
<b>Ակտիվներ</b>				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	18,133,735	7,598,829	664,023	26,396,587
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	4,259	1,696,364	12,832	1,713,455
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	41,609,435	66,017,755	42,452	107,669,642
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	6,579,700	1,807,132		8,386,832
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11,874,531	34,128	1,091	11,909,750
Այլ	78,201,660	77,154,208	720,398	156,076,266
<b>Ընդամենը ակտիվներ</b>				
<b>Պարտավորություններ</b>				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9,462,830	12,625,377	1,974	22,090,181
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	43,407,777	67,476,467	723,241	111,607,485
Այլ պարտավորություններ	1,576,550	11,434	3,495	1,591,479
Այլ պարտավորություններ	54,447,157	80,113,278	728,710	135,289,145
<b>Ընդամենը պարտավորություններ</b>				
	23,754,503	(2,959,070)	(8,312)	20,787,121
<b>Զուտ դիրք</b>				

I խմբի արտադրույթը ներկայացնում է հիմնականում ԱՄՆ դոլարը, Ենթադրյալ երկրների արժույթները:

II խմբի արտադրույթի կազմում ներկայացված են ԱՊՀ երկրների արժույթները:

**Տոկոսադրույքի ռիսկ**

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Տնօրենների Խորհուրդը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների մեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամվարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

*Բանկը չունի տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ փոփոխվող տոկոսադրույքներով*

**Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքներն են.**

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
<b>Ակտիվներ</b>	X	X	X	X
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	-	-	-	-
- միջբանկային վարկեր	-	-	-	-
- միջբանկային ռեպո	-	-	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	19.4	13.4	20.3	13.5
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.3	6.4	10.1	-
<b>Պարտավորություններ</b>	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	9.66	8.36	7.05	5.90
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	13.78	7.58	10.08	8.16



## Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկն այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է, որ շուկայում արժեթղթերի և բանկի հաշվեկշռում առկա այլ ֆինանսական գործիքների գների փոփոխությունը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:  
Գնային ռիսկի սահմանափակման համար տարբեր գործիքների գծով սահմանվում են սահմանաչափեր և իրականացվում է պարբերական մոնիտորինգ:

**Իրացվելիության ռիսկ**

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.16									
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Սարմանը մնացել է					Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 և 1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի		
<b>Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ</b>			25,061,671					110,000	25,171,671
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ 33 ԿԲ-ում									
Թանկարժեք մետաղներ			63,236						63,236
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			732,447	49,819				721,906	1,504,172
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	3,561,220	12,935,921		16,986,463	9,777,593	15,972,165	42,561,594	8,225,476	110,020,432
Վրժեթղթեր, այդ թվում - վաճառքի համար մատչելի				2,501			9,976,747	1,885,749	11,864,997
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված Այլ պահանջներ			581,365	369,479	144,709			27,643	1,123,196
Պայմանագրային պարտավորություններ***	1,338,259			3,042,598	411,095	152,028	815		4,944,795
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>3,561,220</b>	<b>12,935,921</b>	<b>26,438,719</b>	<b>23,222,569</b>	<b>9,922,302</b>	<b>15,972,165</b>	<b>52,538,341</b>	<b>10,111,225</b>	<b>160,506,806</b>
<b>Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով</b>	1,871,894	10,092,889	7,487,240	9,806,881	4,637,564	7,352,707	28,119,515	6,847,833	721,906
<b>II խմբի արտարժույթով</b>			399,693	2,374,546					2,774,239
<b>Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով Ֆիքսված տոկոսադրույքներով Ամսոկոս</b>	3,561,220	12,935,921	71,431 26,367,288	22,803,271 419,298	9,777,593 144,709	15,972,165	52,538,341	10,111,225	127,771,167 27,790,844
<b>Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ</b>									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			126,213	1,736,665	829,041	946,484	1,453,195	1,119,484	6,211,082
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում - ցպահանջ ավանդներ			10,973,206						10,973,206
- ժամկետային ավանդներ			506,766	47,861,939	33,665,364	27,735,749	5,340,524 2,372,774	4,216,289	119,326,631 2,372,774
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով									-
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրավված միջոցներ			79,931	327,862	122,575				530,368
Այլ պարտավորություններ	87,660	120,049		630,665	1,053,002	1,005,067	2,641,340	595,133	6,132,916
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ				1,225,806	1,015,270	379,939	13,741	140,708	2,775,464
Պայմանագրային պարտավորություններ***	87,660	120,049	712,910	51,782,937	36,685,252	30,067,239	11,821,574	6,071,614	- 148,322,441
<b>Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով</b>	-	-	5,353,204	21,188,008	29,229,343	16,364,862	3,199,027	2,481,565	77,816,009
<b>II խմբի արտարժույթով</b>	-	-	114,363	1,325,136	326,604	295,173			2,061,276
<b>«Խոշոր» պարտավորություններ*</b>	-	-	285,985	1,671,196	13,633,168	4,049,808	2,500,000	2,000,000	24,140,157
<b>Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով</b>	-	-	11,278,719	49,598,604	34,494,405	28,682,233	9,166,493	5,335,773	138,556,227
<b>Ֆիքսված տոկոսադրույքներով</b>	-	-	407,397	327,862	122,575				857,834
<b>Ամսոկոս</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք</b>	<b>3,473,560</b>	<b>12,815,872</b>	<b>25,725,809</b>	<b>(28,560,368)</b>	<b>(26,762,950)</b>	<b>(14,095,074)</b>	<b>40,716,767</b>	<b>4,039,611</b>	<b>859,549 12,184,365</b>
<b>Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով</b>	1,871,894	10,092,889	2,134,036	(11,381,127)	3,312,428	(9,012,155)	24,920,488	4,366,268	721,906 (877,580)
<b>II խմբի արտարժույթով</b>	-	-	285,330	1,049,410	(326,604)	(295,173)	-	-	- 712,963
<b>Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-
<b>Ֆիքսված տոկոսադրույքներով</b>	3,561,220	1,657,202	(49,527,173)	(11,691,134)	(18,904,640)	(12,710,068)	43,371,848	4,775,452	- (10,785,060)
<b>Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք</b>	<b>3,473,560</b>	<b>16,289,432</b>	<b>42,015,241</b>	<b>13,454,873</b>	<b>(13,308,077)</b>	<b>(27,403,151)</b>	<b>13,313,616</b>	<b>17,353,227</b>	<b>18,212,776</b>

Նախորդ ժամանակաշրջան 30.09.15										
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Մարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 և 1-ից մինչև 5 տարի	5 տարուց ավելի			
<b>Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ</b>			26,252,361						90,000	26,342,361
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում			54,226							54,226
Թանկարժեք մետաղներ			937,354	49,740					720,467	1,707,561
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ										
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	2,422,840	12,176,512		12,032,183	11,815,923	13,784,942	39,452,831	9,256,341		100,941,572
Վրժեթղթեր, այդ թվում - վաճառքի համար նատչելի							237,238	629,193		866,431
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված Այլ պահանջներ			314,399	13	480,354				27,643	822,409
Պայմանագրային պարտավորություններ***	1,213,696			1,984,007	531,980	102,689		40,035		3,872,407
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>2,422,840</b>	<b>12,176,512</b>	<b>27,558,340</b>	<b>14,065,943</b>	<b>12,828,257</b>	<b>13,887,631</b>	<b>45,390,439</b>	<b>11,578,194</b>	<b>838,110</b>	<b>141,959,962</b>
<b>Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով</b>	777,013	9,460,621	8,551,961	7,203,664	7,713,590	6,353,148	18,612,516	19,810,997	720,467	79,203,977
<b>II խմբի արտարժույթով</b>			671,991	19,676	13,993	15,104				720,764
<b>Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով ֆիքսված տոկոսադրույքներով Ամտոկոս</b>	2,422,840	12,176,512	973	12,032,183	11,815,923	13,784,942	28,192,844	21,382,759	838,110	101,808,976
			27,557,367	49,753		480,354	5,660,335	1,692,660		36,278,579
<b>Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ</b>										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			125,501	7,992,291	2,470,616	1,110,839	2,645,791	1,010,475		15,355,513
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում - ցպահանջ ավանդներ			10,380,254							10,380,254
- ժամկետային ավանդներ				39,159,856	22,651,473	28,147,573	137,922	7,227,985		97,324,809
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողառված առժեթղթերի զօնով				7,300,000						7,300,000
Այլ պարտավորություններ			173,240	68,978						242,218
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		101,580		1,143,467	654,489	1,086,477	1,218,343	536,641		4,740,997
Պայմանագրային պարտավորություններ***				1,282,183	1,833,756	411,213	695	6,747		3,534,594
<b>ԸՆԴԱՄԵՆԸ</b>	<b>-</b>	<b>101,580</b>	<b>10,678,995</b>	<b>56,946,775</b>	<b>27,610,334</b>	<b>30,756,102</b>	<b>4,002,751</b>	<b>8,781,848</b>	<b>-</b>	<b>138,878,385</b>
<b>Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով</b>	-	-	4,559,925	29,408,500	18,574,442	17,812,314	2,522,150	7,221,313		80,098,644
<b>II խմբի արտարժույթով</b>	-	-	35,646	356,185	197,822	139,067				728,720
<b>«Տուշոր» պարտավորություններ*</b>	-	-	1,381		3,549,320	1,896,767		7,105,650		12,553,118
<b>Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով ֆիքսված տոկոսադրույքներով Ամտոկոս</b>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	10,162,227	54,267,919	25,122,089	29,258,412	2,783,713	8,238,460		129,832,820
	-	-	516,768	253,206						769,974
<b>Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք</b>	<b>2,422,840</b>	<b>12,074,932</b>	<b>16,879,345</b>	<b>(42,880,832)</b>	<b>(14,782,077)</b>	<b>(16,868,471)</b>	<b>41,387,688</b>	<b>2,796,346</b>	<b>838,110</b>	<b>3,081,577</b>
<b>Այդ թվում՝ I խմբի արտարժույթով</b>	777,013	9,460,621	3,992,036	(22,204,836)	7,357,405	(11,459,166)	16,090,366	12,589,684	720,467	(894,667)
<b>II խմբի արտարժույթով</b>	-	-	636,345	(336,509)	(183,829)	(123,963)	-	-	-	(7,956)
<b>Այդ թվում՝ Փոփոխվող տոկոսադրույքներով ֆիքսված տոկոսադրույքներով</b>	2,422,840	2,014,285	(54,266,946)	(13,089,906)	(17,442,489)	(15,473,470)	25,409,131	13,144,299	-	(28,023,844)
<b>Կուտակային իրացվելիության ճեղքվածք</b>	<b>2,422,840</b>	<b>14,497,772</b>	<b>31,377,117</b>	<b>(11,503,715)</b>	<b>(26,285,792)</b>	<b>(43,154,263)</b>	<b>(1,766,575)</b>	<b>1,029,771</b>	<b>1,867,881</b>	

Իրացվելության ռիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս ռիսկի զսպման նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելության ռիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպասվելիք դրամական հոսքերի գնահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Բանկը ֆֆ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 2%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 2,25% և 18%-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելության ռիսկը գնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես: Բանկի իրացվելության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներից համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելության ցուցանիշները ֆֆ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Այդ ցուցանիշներն են.

--- Ընդհանուր իրացվելություն (L21), որը հաշվարկվում է ամսական կտրվածքով, որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2016թ սեպտեմբրի համար այն կազմել է 25,35 %:

--- Ընթացիկ իրացվելություն (L22), որը հաշվարկվում է ամսական կտրվածքով, որպես բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2016թ սեպտեմբրի համար այն կազմել է 303,33 %:

\* ««խոշոր» պարտավորություններ» տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը՝ առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

**Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համաժեշտություն»**

	31.12.15	31.01.16	29.02.16	31.03.16	30.04.16	31.05.16	30.06.16	31.07.16	31.08.16	30.09.16
<b>Նորմատիվներ</b>										
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	14,167,948	14,167,948	14,167,948	14,167,948	20,777,368	20,777,368	20,777,368	20,777,368	20,777,368	20,777,368
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	17,998,001	19,121,697	19,088,337	18,985,170	19,326,125	22,307,482	22,503,939	22,899,579	23,035,896	24,508,487
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	12.13	12.65	12.39	12.22	12.12	14.23	14.44	14.90	14.87	15.87
Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ---	421,036									
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջագած չիրագրված շահույթ ---	(273,127)									

2) բանկում առկա կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջները համընկնում են ՀՀ ԿԲպահանջների հետ և բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար ղեկավարության կողմից սահմանված ներքին պահանջները

3) բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները

**Ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկի կշիռները**

	0	10	20	30	50	75	100	110	30.09.16 150
Ակտիվներ	34,586,806	2,310,213	1,564,461	7,722	110,888	33,442,827	24,264,919	3,798,571	55,768,161
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անավարտ ժամկետային գործառնությունների	360,366					285,496	2,262,717	46,347	1,561,677

Ճակատների հաշվառման համակարգի օգտագործման համար օգտագործվող ծավալորումը կատարել է ՀՀՀՀՍ 39-ի համաձայն: Եթե Բանկը իր ակտիվների դասակարգումը և կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնելու համաձայն ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար հաստատված ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի համաձայն պահուստների մեծությունը կլինեն՝

	30/09/16	31/12/15
Հաշվապահական հաշվեկշիռ		
Վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ	(4,628,622)	(4,553,281)
Հետհաշվեկշռային հողվածների գծով պահուստ	-	-
<b>Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն</b>	<b>30/09/16</b>	<b>31/12/15</b>
Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում պահուստներին կատարված զուտ մասհանումներ	(2,396,460)	(2,347,929)

### **Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»**

#### *Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ*

Մեկ ամիս նարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների նարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի նարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապա֊ա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղծվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

#### *Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ*

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապա֊ա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղծվում են նման վարկային ռիսկ և նարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ ընթացիկ տոկոսադրույքները նոր գործիքների համար արտահայտում են նախկինում տրամադրված գործիքների տոկոսադրույքները:

#### *Այլ փոխառություններ*

Ֆիքսված և չզնանշվող տոկոսադրույքներով դեպոզիտների և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղծվում են նմանատիպ նարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

### **Ծանոթագրություն 35 «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»**

Բանկը կանխատեսվող արտարժույթային ապագա գործարքները որպես կանոն հեջավորում է սվոպ տիպի ֆինանսական գործիքներով, որոնց ժամանակահատվածը հիմնականում ընկած է մեկից երեք ամիս միջակայքում: Հեջավորված գործիքների գծով հետաձգված կան չճանաչված շահույթի կան կորստի գումարը ակնկալվում է, որ կհակադարձի կանխատեսվող գործարքների գծով սպասվելիք վնասները, իսկ ժամանակահատվածը համընկնում է կանխատեսվող ապագա գործարքների ժամանակահատվածի հետ:

## **Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»**

### *Ֆինանսական ակտիվներ*

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը,

Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն անողջութայն և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

### *Ֆինանսական պարտավորություններ*

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է համեցնի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:



**Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»**

Բանկը 30.09.16թ.-ի դրությամբ գրավադրված ակտիվներ չունի

30.09.16թ.-ի դրությամբ գրավադրված արժեթղթեր			
Թողարկում	Ծավալ	Վերագնահատված արժեք	Վերջնական մարման անսաթիվը

**Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»**

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը ըստ ստացված գրավների

	<b>30.09.16</b>	<b>31.12.15</b>
Պետական արժեթղթեր		
Անշարժ գույքի գրավադրմամբ	65,480,704	72,072,392
Ձեռնարկությունների երաշխավորությամբ		
Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավադրմամբ	273,839	279,145
Կառավարության կողմից տրամադրված երաշխիքներ	316,817	
Հիմնական միջոցների /շարժական գույք/ գրավադրմամբ	1,102,119	2,006,714
Դրամական միջոցների գրավադրմամբ	8,575,751	3,559,858
Այլ գրավով	44,198,303	33,726,470
<b>Ընդամենը</b>	<b>119,947,533</b>	<b>111,644,579</b>

**Ծանոթագրություն 39. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»**

**Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր:**